

Stap 4

2 Toets / Mix (2^e + 3^e stap): A

- 1) 1. ♖b4 dreigt mat en stukwinst (dubbele aanval: dame)
- 2) 1. ... ♗d2+ 2. ♗xd2 ♜g6# (weg + mat); 1. ... ♜g6+? 2. ♗xg6 hxg6 3. ♕xg6+ en wint.
- 3) 1. ♔g6 (insluiten dankzij penning)
- 4) 1. ... ♜e1+ 2. ♜xe1 (2. ♕f2 ♜e2+) 2. ... ♗xd4+ (weglokken + hout);
- 5) 1. ♙xf6 ♗xf6 2. ♗h7# (slaan + mat)
- 6) 1. ♜h5+ gxh5 2. ♗f6# (weg + mat)
- 7) 1. ... ♙g6 (pen)
- 8) 1. ♜f3+ exf3 2. ♗xg5 (aftrekaanval)
- 9) 1. ♔c6+ ♕a8 (1. ... ♜xc6 2. dxc6) 2. ♔xe7 (dubbele aanval: paard)
- 10) 1. b4 (insluiten)
- 11) 1. ♜g8 (1. ♜xe8+? ♕xe8 2. ♕c7 ♔c5 3. ♕d6 ♔a6) 1. ... ♗xg8 pat (1. ... ♔e1 2. ♜xe8+ ♕xe8 3. ♕c7)
- 12) 1. 0-0-0+ en 2. ♔xb5 (verdedig tegen penning)

3 Toets / Mix (2^e + 3^e stap): B

- 1) 1. ♗xh7+ ♜xh7 2. ♔g6# (slaan + mat)
- 2) tekening
- 3) 1. ♔d6+ ♗xd6 2. ♙a6# (aftrekaanval)
- 4) 1. g3 ♜xf3 2. ♗xh6+ ♗h7 2. ♙xg7+ (aanval op een gepend stuk)
- 5) 1. ... ♔f3+ 2. ♗xf3 ♗e1+ (aftrekaanval)
- 6) 1. ♙d6 ♙xd6 2. ♗h8# (aftrekaanval)
- 7) 1. ... ♙a4 (insluiten dankzij penning)
- 8) 1. ... ♔xf3+ 2. ♔xf3 ♜8g2# (slaan + mat)
- 9) 1. ♜c6+ ♕f7 (1. ... ♕xd5 2. ♙g2#) 2. ♜xe5 (weg + hout)
- 10) 1. ♔e5+ ♕e8 2. ♜xc8# (dubbelschaak)
- 11) 1. ... ♜b8 (insluiten)
- 12) 1. ♜e7+ ♕f6 2. ♜a7 ♗xa7 pat

5 Uitschakelen verdediging / Onderbreken: A

- 1) 1. ♔f5+ ♕f6 2. ♜xh3.
- 2) 1. ♔c6+ bxc6 2. ♗xc5
- 3) 1. ♙b8 en de toren op a8 is ingesloten.
- 4) 1. ... ♔f4 (dreigt 2. ... ♔e2+) 2. exf4 ♗xd6
- 5) 1. ... ♔f3+ 2. gxf3 ♗xd1+
- 6) 1. ... ♙e2 2. ♜fxe2+ ♜xe2 Het toreneindspel wint gemakkelijk, bijv. 3. ♜d7 ♜g2 4. ♜b7 ♜g2 4. ♜b7 g4 5. hg4 h3 6. ♜g7 ♕f2
- 7) 1. ... ♙b5 2. axb5 ♗xe2#
- 8) 1. ♔e4 met de dreigingen 2. ♗xe8 en 2. ♜xe1. Op 1. ... ♗xe4 volgt 2. ♗f8+ en mat. Minder goed is 1. ♔e2 want na 1. ... ♗xf1+ 2. ♗xf1 ♔xe2 kan zwart nog verder spelen.
- 9) 1. ♜g6 fxg6 2. ♗xg7#
- 10) 1. ... c4+ 2. ♕h1 ♗xb5
- 11) 1. ♙c8 met de dreigingen 2. ♙xb7 en 2. ♜e8#. Niet goed is 1. ♜c8+ ♜xc8 2. ♙xc8 ♜b1.
- 12) 1. ... ♜c1+ 2. ♙xc1 (2. ♜xc1 ♗xd5) 2. ... ♗b1#

6 Uitschakelen verdediging / Onderbreken: B

- 1) 1. ... ♙b3 2. axb3 ♔c2#
- 2) 1. ... ♙c1+ 2. ♕xc1 ♗xg1+ 3. ♕b2 ♗g2+
- 3) 1. ... ♜c1+ 2. ♔xc1 ♗d1# of 2. ♜xc1 ♗xb7
- 4) 1. d5 (1. ♜g1+? ♜g5) 1. ... cxd5 (1. ... ♙f5 2. ♜g1+ ♕f6 3. ♜xg8) 2. ♜g1+

- 5) tekening
- 6) tekening
- 7) 1. ♖c6 1. ♜c6? ♜xe4) 1. ... dxc6 2. ♜xf6+
- 8) 1. e6 fxe6 (1. ... ♙xe6 2. ♜xe6) 2. ♖xg4 3. ♜e6
- 9) 1. ... ♜f3+ 2. ♜f1 (2. ♖xf3 ♖xh6) 2. ... ♖xf6
- 10) 1. ♖d8+ (1. ... ♖xd8 2. ♖xb7) 1. ... ♙xd8 2. ♖e8#
- 11) 1. ♙d6 (1. ... ♖xd6 2. ♖b8+; 1. ... ♜xd6 2. ♖xe6+) 1. ... ♖xb3 2. ♖f8#
- 12) 1. g4 ♖xf3 (1. ... f6 2. ♖h3) 2. ♖c8+

8 Dubbele aanval: Lokken: A

- 1) 1. ... ♖d2+ 2. ♖xd2 ♜f3+
- 2) 1. ♖xf6+ ♜xf6 2. ♜e4+
- 3) 1. ♖xc6 ♖xc6 2. ♜xe7+
- 4) tekening
- 5) tekening
- 6) 1. ♙h6+ ♜xh6 (1. ... ♜h8 2. ♜f7#) 2. ♜f7+
- 7) 1. ♖h8+ ♜xh8 2. ♜xg6+ en 3. ♜xe7
- 8) 1. ♖e8+ ♜e8 (1. ... ♜e8 2. ♖d5) 2. ♜c7+
- 9) 1. ... ♖xg3+ 2. ♜xg3 ♜e4+ en 3. ... ♜xd2
- 10) 1. ... ♙g5 2. ♖xg5 (de dame staat ingesloten) 2. ... ♜h3+
- 11) 1. ... ♖c1 2. ♖xc1 ♜e2+ (de toren op d2 staat gepend)
- 12) 1. ♖xf8+ ♜xf8 2. ♜e6+ en 3. ♜xd8; 1. ♜e6? ♖xe7 of 1. ♙xg7 ♜xg7 2. ♖xg7+ en 3. ♜e6+ is slechts een ruil.

9 Dubbele aanval: Lokken: B

- 1) 1. ... ♖xg2+ 2. ♜xg2 ♖e4+ en 3. ... ♖xb1
- 2) 1. ... ♖xf1+ 2. ♜xf1 ♖d1+ 3. ♜g2 ♖xg4+
- 3) 1. ... ♙f4+ 2. ♙xf4 ♖xf4+ 3. ♜b1 ♖xh4
- 4) 1. ... ♖xg2+ 2. ♜xg2 ♖g5+
- 5) 1. ♜d7 ♖xd7 (1. ♖h3+? ♜g7 2. ♜d7 ♖d6 3. ♜xb8 ♖h8) 2. ♖h3+
- 6) 1. d5 ♙xd5 2. ♖d4
- 7) 1. ♖xd6 ♖xd6 2. ♖e5
- 8) 1. ... ♖xd4 2. ♖xd4 ♖e5
- 9) 1. ♖xb7 (1. ♖xe7 ♖xg2#) 1. ... ♖xb7 2. ♖a8+
- 10) 1. ... ♖xa5 2. ♖xa5 ♖e1+ 3. ♜h2 ♖a5 (3. ... ♙e4? 4. ♖a1)
- 11) 1. ♙xa6 ♖xa6 2. ♖d3
- 12) 1. b4 ♙xb4 2. ♖d4

10 Dubbele aanval: Lokken: C

- 1) 1. ♖f8+ ♜xf8 2. ♙xg7+ ♜g7 3. ♖xd5
- 2) 1. ♙b7+ ♜xb7 2. c6+ ♜c6 3. ♖xa3
- 3) 1. ♖xh7+ (1. ♜xd6? ♖e3+) 1. ... ♜xh7 2. ♜xd6+
- 4) 1. ... ♖xg2+ (1. ... d4? 2. ♖d2) 2. ♜xg2 d4+
- 5) 1. ... ♖xf1+ 2. ♜xf1 ♙h3+ (2. ... ♙d3+? 3. ♜xd3)
- 6) 1. ... ♜xd4 2. ♖xd4? ♜g4+
- 7) 1. ♖d7+ ♜xd7 (1. ... ♜e6 2. ♖d5#) 2. ♜xf6+
- 8) 1. ♖d4 ♖xd4 2. e6+
- 9) 1. ... ♖xf1+ 2. ♜xf1 ♙xg2+! (2. ... ♙b5+ 3. ♖xb5)
- 10) 1. ♖xd7 ♖xd7 2. ♜h6+
- 11) 1. ... ♖d3+ 2. ♜xd3 ♙xc6+
- 12) 1. ♙xc5 ♖xc5 2. axb4

11 Dubbele aanval: Lokken: D

- 1) 1. ♖xe5 ♜xe5 2. f4 (dubbele aanval: pion)
- 2) 1. ♜b8 ♜xb8 2. ♙xe5+ (dubbele aanval: loper)
- 3) 1. ♜g8+ ♜xg8 2. ♜g2+ (röntgenschaak)
- 4) 1. ♜xd3 ♜xd3 2. ♙e4 (dubbele aanval: 2 stukken)
- 5) tekening
- 6) 1. ♜c4+ ♜xc4 2. g8♜+ (röntgenschaak)
- 7) 1. ... ♖xc2 2. ♜xc2 ♙xd3+ (dubbele aanval: loper)
- 8) 1. ... ♜xf1+ 2. ♖xf1 ♜xf5+ (dubbele aanval: toren)
- 9) 1. ♙e7 ♜xe7 2. f6 (dubbele aanval: 2 stukken)
- 10) 1. ♜xd7 ♜xd7 2. ♙xe6+ (dubbele aanval: loper)
- 11) 1. ... ♜xc4 2. ♜xc4 ♙d5 (röntgenaanval)
- 12) 1. ♙c4+ (1. ♜xe8? ♜xa6+) 1. ... ♖f8 2. ♜xe8+ (dubbele aanval: loper)

13 Uitschakelen verdediging / Blokkeren: A

- 1) 1. e7+ ♜xe7 2. ♜h8#
- 2) 1. ♜xd5+ ♜f7 2. ♜h8#
- 3) 1. ♜b8+ ♜xb8 2. ♖c7#
- 4) 1. ... ♜d1+ (2. ♖xd1 ♜xf1#) 2. ♜xd1 ♜f2#
- 5) 1. d6+ ♜xd6 2. ♙h4#
- 6) 1. ♜g8+ ♜xg8 (1. ♖f7+ ♜xf7) 2. ♖f7#
- 7) 1. ♜f8+ ♜xf8 2. ♜xf8+ ♜xf8 3. ♜xg6#
- 8) 1. ♜g7+ ♖xg7 2. ♖h6#
- 9) 1. ♜h3+ ♙xh3 2. g3#
- 10) 1. ... ♜f1+ 2. ♜xf1 (2. ♖xf1 ♜e1#) 2. ♜e3#;
- 11) 1. ... e5+ 2. dxe5 (2. ♖xe5 ♜xg3+) 2. ... ♜d2#
- 12) 1. ♜f4+ ♖h5 2. ♜h4+ gxh4 3. g4#

14 Uitschakelen verdediging / Blokkeren: B

- 1) tekening
- 2) tekening
- 3) 1. ♜h8+ ♖xh8 2. ♙h7#
- 4) 1. ♖e7+ ♖xe7 2. ♜xf8+ ♖xf8 3. ♜d8#
- 5) 1. ♜f8+ ♜xf8 2. ♖g7#
- 6) 1. c7+ ♜xc7 2. ♜f8#
- 7) 1. ... ♜g2 2. ♜xg2 (2. ♜d1 ♜xb2; 2. b6 ♜xe2) 2. ... ♜h5#
- 8) 1. ... ♜f2+ (1. ... ♜h5+ 2. ♖g1 ♜h1+ 3. ♖h1 ♜xf4+ 4. ♜xd5) 2. ♜xf2 ♜h5+ 3. ♖g1 ♜h1#
- 9) 1. ♜h7+ ♖xh7 2. ♖g6+ ♖g8 3. ♙d5#
- 10) 1. ... ♜g5+ 2. f4 ♜c5#
- 11) 1. ♜e6+ ♜f6 2. ♙h5#
- 12) 1. ♜e7 ♜xe7 (1. ... ♖f8 2. ♜xd7) 2. ♜h7+

15 Toets / Mix: C

- 1) 1. ♜d7+ ♖xd7 (1. ... ♜xd7 2. ♖f6+) 2. ♜g7# (onderbreken en dubbele aanval: lokken)
- 2) 1. ♖f6 ((1. ♜f3 g4 2. ♜g4 ♜d4) 1. ... ♙xf6 (1. ... gxf4 2. ♜xh7#) 2. ♜e4 (blokkeren)
- 3) 1. ... b4 (1. ... ♜b7+? 2. ♜f3) 2. ♙xb4 ♜b7+ (dubbele aanval: lokken)
- 4) 1. ... ♜xc3+ 2. ♖xc3 (2. ♖a2 ♖xe4) 2. ... ♖xe4+ (dubbele aanval: lokken)
- 5) 1. ... ♜xd4 2. ♜xd4 ♖g4+ (aftrekaanval: lokken)
- 6) 1. ... ♜h4+ 2. ♖xh4 g4#
- 7) 1. ♜xb2 ♜xb2 2. ♜c3 (dubbele aanval: lokken)
- 8) 1. ♜1e6 ♙xe6 (1. ... ♜b5 2. ♜h6 ♜b1+ 3. ♜e1; 1. ... ♜xe6 2. ♜xe6 fxe6 3. ♜xh6) 2. ♜xh6 (onderbreken)
- 9) 1. ... ♜a2+ 2. ♙xa2 ♖c2# (blokkeren)

- 10) 1. ... ♖xc2+ 2. ♗xc2 b3+ (aftrekaanval: lokken)
- 11) 1. ♗d5 exd5 (1. ... ♖xd7 2. ♗xe7+; 1. ... ♗xd7 2. ♗xf6+) 2. ♖xe7 (onderbreken)
- 12) 1. ♖c7 ♖xc7 2. ♗e5 (dubbele aanval: lokken)

16 Toets / Mix: D

- 1) 1. ... ♖d2 2. ♗xd2 ♗xf3+ (dubbele aanval: lokken)
- 2) 1. ♖h8+ (1. ... ♗xh8 2. ♗xf7+) 1. ... ♖xh8 2. ♗xf7# (weglokken + mat of dubbele aanval: lokken)
- 3) 1. ♖xd4 (1. ♗g5 ♗f5; 1. ♗f4? ♗e2+) 1. ... ♖xd4 2. ♗e3 (dubbele aanval: lokken)
- 4) 1. ♗g7+ ♗xg7 2. ♖xg6# (aftrekschaak: lokken)
- 5) 1. ♖xf6+ ♗xf6 2. ♗f2+ (dubbele aanval: lokken)
- 6) 1. ♗xd6 ♗xd6 2. ♖f4+ (aftrekaanval: lokken)
- 7) 1. ♗h7+ ♗xh7 2. ♗g6# (blokkeren)
- 8) 1. e7 ♗xe7 2. ♗c7 (dubbele aanval: lokken)
- 9) 1. ♗a4+ ♖a5 2. ♗c6+ ♖b6 3. ♗c8# (blokkeren)
- 10) 1. ♗d5+ ♗xd5 2. ♗xe7+ (dubbele aanval: lokken)
- 11) tekening
- 12) tekening

18 Penning / Staartstuk lokken: A

- 1) 1. h6+ ♗xh6 (1. ... ♗g8 2. ♗f6) 2. ♗h1 (2. ♖xd4 ♗g7)
- 2) 1. e8♗+ (1. ♖a4? ♖b1+) 1. ... ♗xe8 2. ♖a4
- 3) 1. ♖h8+ (1. ♖c3? ♗xg3+ 2. fxg3 ♖xh5) 1. ... ♗xh8 (1. ... ♗xh8 2. ♗g6#) 2. ♖c3
- 4) 1. g4+ ♗xg4 2. ♖e6
- 5) 1. ... ♗xd3 (1. ... e5? 2. ♖xc5) 2. ♗xd3 e5
- 6) 1. ♗xc6+ ♖xc6 2. ♗f4
- 7) 1. ♗xc6 ♗xc6 2. c4; 1. c4? ♗de7
- 8) 1. ... ♗f5 2. ♖d3 d5
- 9) 1. ♖h7+ ♗xh7 2. ♗xe6
- 10) 1. ♖xc5 ♗xc5 2. ♗xd3
- 11) 1. ♗xc6 ♗xc6 2. ♗xc4
- 12) 1. ♖xf7+ (1. ♗xe4? ♗xe4 2. ♖xf7 - 2. ♖xf7+ ♗h8 3. ♖xe8 ♗xf2 - 2. ... ♗d6) 1. ... ♗xf7 2. ♗xe4

19 Penning / Kopstuk lokken: A

- 1) 1. ♖xe5+ ♗xe5 2. ♗g3
- 2) 1. ♖xf4+ ♗xf4 2. ♖f1
- 3) 1. ♖xd6 ♗xd6 2. ♖g3
- 4) tekening
- 5) 1. ♗f6+ ♗g7 2. ♖e7! ♗xf6 3. ♖xh7#
- 6) 1. ♖xe5 ♖xe5 2. ♖e1
- 7) 1. ♗xc5 ♗xc5 2. ♗a4
- 8) 1. ♖xc7+ ♖xc7 2. ♗c8
- 9) 1. ... ♖xg2 2. ♖xg2 ♗xd2
- 10) 1. ... ♗xf3+ (1. ... ♗g4 2. hxg4) 2. ♗xf3 ♖xe2+
- 11) 1. ♗xh7+ ♗xh7 2. ♗f7#; 1. ♗g6+? ♖xg6 2. ♗xg6 ♖e1#
- 12) 1. e6 ♖xe6 2. ♗xg4

20 Penning / Kop of staartstuk lokken: A

- 1) 1. ♖xd7+ ♗xd7 2. ♖h7
- 2) 1. ... ♖a1+ ♗xa1 (2. ♗c2 ♗xd2+) 2. ♗xd2
- 3) 1. ... ♖xf2+ 2. ♗xf2 ♖b6
- 4) 1. ♗xc7 ♖xc7 2. ♖f4
- 5) 1. ... ♗xg2+ 2. ♗xg2 ♖xf1+
- 6) 1. ... ♖xc4+ 2. ♖xc4 ♗xe2

- 7) 1. ... ♖xc3 2. ♗xc3 ♕f6
- 8) 1. ... ♖xd4 2. ♖xd4 c5
- 9) tekening
- 10) 1. ♗xd5+ ♗xd5 2. ♕g2; 1. ♕g2 ♕b7
- 11) 1. ... ♗c5+ 2. ♗d4 (2. ♖h1 ♗f2+) 2. ... ♖d8 en na 3. ♗xc5 ♖xd1#
- 12) 1. ♗a3+ ♖e7 2. ♗g8!

21 Eindspel / Vrijpion: A

- 1) 1. g7 ♕xg7 (1. ... ♕d6 2. g8♗) 2. ♕f4#
- 2) 1. ♗e4 ♖xe4 2. g8♗
- 3) 1. ♕c4+ ♖h8 2. ♕f7
- 4) 1. ♖xf8+ ♖xf8 2. d7+
- 5) 1. ... ♖a3 2. ♖xa3 ♕xd6+
- 6) 1. ... ♕e1+ (1. ... b1♗ 2. ♖b5+ ♖a2 3. ♖xb1 ♖xb1=)
- 7) 1. ♖c8 ♖xa7 2. ♖xc5
- 8) 1. ♗e6+ ♗xe6 2. dxe6
- 9) 1. ♕e5+ ♖xe5 (1. ... ♕xe5 2. a7) 2. g7
- 10) 1. ♕f4 (1. ♕c1+ ♖b4 2. ♕b2 d4; 1. ♕xh6 ♖b4) 1. ... ♕xf4 (1. ... ♕g7 2. ♕d6#) 2. g7
- 11) 1. ♖c7 ♖h8 2. ♖c8
- 12) 1. ♕c4+ ♗xc4 2. d7

22 Eindspel / Vrijpion: B

- 1) 1. ♗c8+ ♗xc8 2. d7
- 2) 1. ♖h5 ♖xh5 2. fxe7
- 3) 1. e4 (1. ♖xe6+ ♖xe6 2. e4 ♖f4) 1. ... ♖xe7 2. b7
- 4) 1. ♗c3+ ♖xc3+ 2. ♖xb2
- 5) 1. ♗h2+ ♖xh2 2. b8♗+ ♗xb8+ 3. ♖xb8
- 6) 1. ♖d7+ ♖b8 2. ♖xd6 ♖f1 3. ♖d8+
- 7) 1. ♖c8+ (1. d7+ ♖f7 2. ♖c8 ♖a5+ 3. ♖c6 c2) 1. ... ♖xc8 2. d7+
- 8) tekening
- 9) 1. ♗xc5 ♗xc5 2. a7
- 10) 1. ♖d8 ♖xd8 2. ♕f6+
- 11) tekening
- 12) 1. ♖g7+ ♖h8 2. ♖h7+ ♖g8 3. ♖h8+ ♖xh8 4. g7+

23 Eindspel / Verdedig tegen vrijpion: A

- 1) 1. ♕c4+ ♖xc4 2. ♖xe2 ♖c3 3. ♖d1 ♖d3 pat ½-½
- 2) 1. ... ♖e5 2. a7 ♕e6 3. a8♗ ♕d5+
- 3) 1. ♖d7 a2 2. ♖e7 a1♗ 3. ♕f6+
- 4) 1. ♖e1 dxe1♗ (1. ... ♖xe1 2. ♕a5) 2. ♕h4+
- 5) 1. ♖e4 g1♗ 2. f4+
- 6) 1. ♕d7 ♖xc7 2. ♕xh3
- 7) 1. ♗f3 ♖xf3 2. ♕h5+ ♖e3 3. ♕xe2
- 8) 1. ♕f1 (1. ♗xh5+? ♖e3) 1. ... ♖xg3 (1. ... g1♗ 2. ♗e2+) 2. ♕xg2
- 9) 1. ♕d3 ♕xd3 (1. ... g1♗ 2. ♖xf1+) 2. ♖g1 ♕f1 3. ♖xg2 (3. ♖xc5)
- 10) 1. ♖c8+ ♖xc8 2. cxb7+ ♖xb7 3. ♖b2
- 11) 1. ♖e1 h2 2. ♗d1+ ♖c2 3. ♗f2
- 12) 1. ♗e4 g2 2. ♗d2+

25 Dubbele aanval / Uitschakelen verdediging: A

- 1) 1. ♕xc6+ ♕xc6 2. ♗e5+ (slaan)
- 2) 1. ♗xe5 ♖xe5 2. ♗f6+ (slaan)
- 3) 1. a5 ♗c8 2. ♗d5 (wegjagen)

- 4) 1. ♖xe8+ ♚xe8 2. ♜c6+ (slaan en weglukken)
- 5) 1. ... d4 2. ♜e4 ♜b3+ (wegjagen)
- 6) 1. ... ♖xf3 2. gxf3 ♜e2+ (slaan)
- 7) 1. ♚a6+ ♚xa6 2. ♜xd7+ ♜b7 3. ♜xf8 (weglukken)
- 8) 1. ♚xd7+ ♚xd7 2. ♜xa6+ ♜b6 3. ♜xb4 (weglukken)
- 9) 1. ♚xf7+ ♚xf7 2. ♜e6+ (slaan)
- 10) 1. ♚xb7 ♚xb7? 2. ♜e6+ (weglukken)
- 11) 1. ... ♜hxf3+ 2. ♚xf3 ♜xh3+ (weglukken)
- 12) 1. ... g4 2. ♜f4 ♜f3+ (onder-breken)

26 Dubbele aanval / Uitschakelen verdediging: B

- 1) 1. ♚xd5 ♚xd5 2. ♖c3+ (slaan)
- 2) 1. ♚xc6 dxc6 2. ♖a3+ (slaan)
- 3) 1. ♜xf5 exf5 2. ♖xd5+ (weg-lokken)
- 4) 1. Pg5 fxg5 (1. ... g6 2. Dh4+) 2. Dh5+ (onderbreken)
- 5) 1. ♚xf6 ♖xf6 2. ♖d5+ (slaan)
- 6) 1. ♜xg6+ hxg6 2. ♖h4+ (weglukken)
- 7) 1. ♜f5+ ♚xf5 (1. ... ♜f6 2. ♖d6+ ♚xd6 3. ♚xd6# ; 1. ... gxf5 2. ♖xe5+) 2. ♖xe5+ (onderbreken)
- 8) 1. ... ♜e3 2. fxe3 ♖xe3+ (lokken)
- 9) 1. ♚e7 ♖xe7 2. ♖xd5+ (weglukken)
- 10) 1. ... ♚xg2 2. ♖xg2 ♖a5 (weglukken)
- 11) 1. ♜d4 exd4 2. ♖b3+ (onderbreken)
- 12) 1. e5 ♜e8 2. ♖d3 (wegjagen)

27 Mat / Magneet: A

- 1) 1. ♚e8+ ♜xe8 2. ♖e7#
- 2) 1. ♚h8+ ♜xh8 2. ♖h7#
- 3) 1. ♖h6+ ♜xh6 (1. ... ♜g8 2. ♚c8+) 2. ♚h1#
- 4) 1. ... ♚a3+ 2. ♜xa3 ♖a6+
- 5) tekening
- 6) tekening
- 7) 1. a4+ ♜xa4 2. ♖b3+
- 8) 1. ♖f8+ ♜xf8 2. ♚xf7+ ♜e8 3. ♚f8+ ♜d7 4. ♚2f7#
- 9) 1. ♚h8+ ♜xh8 2. ♖e8+ ♜h7 3. ♖g8#
- 10) 1. ♚h8+ ♖xh8 2. ♖f7#
- 11) 1. ... ♚h2+ 2. ♜xh2 ♖f4+ 3. ♜h1 ♖f3+ 4. ♜h2 ♖g2#
- 12) 1. ♖f6+ ♜xf6 (1. ... ♜g8 2. ♚e5) 2. ♚e5#

28 Mat / Magneet: B

- 1) 1. ♚c4+ ♜xc4 2. ♖c3#
- 2) 1. ♚xh7+ ♜xh7 2. ♖f7+ ♜h6 3. ♖xg6#; 2. ... ♜h8 3. ♜xg6#
- 3) 1. ... ♖h1+ 2. ♜xh1 ♚f3+ 3. ♜g1 ♚d1#
- 4) 1. ♖f8+ ♜xf8 2. ♚d8#
- 5) 1. ... ♚d3+ 2. ♜xd3 ♖d1#
- 6) 1. ... ♖g1+ 2. ♜xg1 (2. ♚xg1 ♜f2#) 2. ... ♚bxg2+ 3. ♜h1 ♚g1+ 4. ♜xg1 ♜f2#
- 7) 1. ♚b8+ ♜xb8 2. ♚h8+
- 8) 1. ... ♚h1+ 2. ♜xh1 ♖h3+ 3. ♜g1 ♜f3#
- 9) 1. ... ♚g1+ 2. ♜xg1 ♖xh2+ 3. ♜f1 ♖h1#
- 10) 1. ... ♚a3+ 2. ♜xa3 ♖a1+ 3. ♜b3 a4#
- 11) 1. ... ♚xh3 2. ♜xh3 ♖f4 en mat op g3.
- 12) 1. ♚h7+ ♜xh7 2. ♖h2+

29 Strategie / Pionstructuur: A

- 1) 1. ... c5 2. bxc5 ♟xc5
De zwarte loper staat nu actiever; daarnaast zijn de witte pionnen uit elkaar geslagen.
- 2) 1. ♞d5+ en 2. ♞xf6
De zwarte pionstructuur is verslechterd; vooral pion f7 is een zorgenkindje. Zwart kan f5 en f6 proberen te spelen, maar dan wordt f5 een aanvalsdoel voor de witte loper.
- 3) tekening
- 4) 1. ... g5 2. fxg6? ♟xg4
Zwart lost dankzij de penning van de witte f-pion zijn achtergebleven pion op. Anders zou de toren de dekking van de g-pion op zich moeten nemen. Verder is de toren nu ook niet langer belast van de dekking van de h-pion.
- 5) 1. ♟xc6+ bxc6 2. ♖xf3
Voordat wit op f3 terugneemt, verzwakt hij de pionstructuur van de tegenstander.
- 6) tekening
- 7) 1. f5 ♟xc4 2. dxc4; 1. ♟xe6 fxe6 en weinig aan de hand.
Wit neemt een dubbelpion op de koop toe. Zwart kan nu zijn zwakke d-pion niet meer dekken.
- 8) 1. e5 ♟c7 2. ♟xg6
Wit slaat niet op d5 omdat na 1. exd5 exd5 wit een pion op e3 overhoudt die gemakkelijk is aan te vallen. Hij speelt liever zijn e-pion op met tempo om zwart een zwakke dubbele g-pion te bezorgen.
- 9) 1. ♖c1 c5 2. ♖c4
Natuurlijk ruilt wit niet op d5. ♖e zwakke pion op c6 moet op het bord blijven. ♖e toren is het beste stuk om de zwakke c- en a-pion aan te vallen.
- 10) 1. ... h4 2. ♟xe5 dxe5
Zwart krijgt een sterk pionnenduo in het centrum.
- 11) 1. h5 ♟f5 2. h6
De opmars van de h-pion verslechtert de zwarte pionstructuur na 2. ... gxh6 3. ♟xf6 of na 2. ... ♟f8, wanneer wit kan kiezen wanneer hij op g7 slaat.
- 12) 1. ♖e2
Het zou dom zijn om de zwakke pion op e5 te ruilen voor de f2-pion. Op de volgende zet kan wit hem ook nog slaan.

30 Toets / Mix: E

- 1) 1. ♟d7 ♞xd7 (1. ... ♖b2+ 2. ♞c1! ♞xd7 3. e8♖+ ♞xe8 4. ♖xh8+) 2. e8♖+ ♞xe8 3. ♖xh8+ (vrijpion verzilveren)
- 2) 1. ... ♖xc3 2. bxc3 ♖xa2+ (dubbele aanval: uv)
- 3) 1. ♞xd5 met pionwinst (kopstuk lokken)
- 4) 1. ... ♖g1+ 2. ♞xg1 ♞f3+ 3. ♞h1 ♖h2#; 1. ... ♖h2+? 2. ♞xh2 ♞f3+ 3. ♞xh3 (magneet)
- 5) 1. d6 ♟xd6 2. ♖b6 (kopstuk neerzetten)
- 6) 1. ♖h8+ ♞xh8 2. ♖xh6+ ♞g8 3. ♖xg7# (staartstuk lokken)
- 7) 1. ♞d8 of 1. ♟d8 (onder-breken)
- 8) 1. ♞d3 ♞g5 (1. ... ♞d6 2. ♟c5 ; 1. ... ♞g3 2. hxg3 fxg3 3. ♞e2 h5 4. ♞f3 h4 5. ♞g4 ; 1. ... e5 2. ♞xe4 exd4 3. ♞xd4 ♞xf7 4. ♞e4) 2. ♟f6+ (vrijpion verzilveren)
- 9) 1. ... ♖xf3+ 2. ♞xf3 ♞h4+ 3. ♞f4 g5# (magneet)
- 10) 1. ... ♖xc1 2. ♖xc1 ♖h6 (dubbele aanval: lokken)
- 11) 1. ♞c6 ♖xe3 (1. ... ♖xc6 2. ♖xe7) 2. ♖xc2 (onderbreken)
- 12) 1. ... ♖xe2 2. ♖xe2 f6 (staartstuk lokken)

31 Toets / Mix: F

- 1) 1. ... ♟xe3 2. fxe3 ♞c2 (dubbele aanval: lokken)
- 2) 1. f4 ♟d6 2. ♖xe6+ (aanval op gepend stuk)
- 3) 1. ♖a8 ♖xa8 2. ♞xe7+ (dubbele aanval: uitschakelen verdediging)
- 4) 1. Df8+ ♞xf8 2. Th8#; 1. ... Txf8 2. Pe7# (weglokken + mat / blokkeren)
- 5) 1. ... ♟e7 2. ♖xg5 ♟xg5+; 2. ♖dh1 ♖xf4 3. ♖xf4 ♟g5 (dubbele aanval)

- 6) 1. ... ♕e2 2. f3 ♖xg3; 2. ♜xe2 hxg6 (verdedig tegen penning)
- 7) 1. ♕c4 ♖g7 2. ♜h8+ (dubbele aanval: uitschakelen verdediging)
- 8) tekening
- 9) tekening
- 10) 1. ♜h7+ ♜xh7 2. ♜xg5+ ♖xg5 3. d8♜+ (vrijpion verzilveren)
- 11) 1. ... ♕f6+ 2. ♕c3 ♜d2 (kopstuk neerzetten)
- 12) 1. ♜g8+ ♖xg8 2. ♖g6 (matbeeld: ♜♖)

32 Toreneindspel / Vrijpion: A

- 1) 1. ♜a6 ♜xa6 2. bxa6
- 2) 1. ♜d6+ ♜xd6 2. b8♜
- 3) 1. ♜h3+ ♖g8 2. ♜g3 ♜xg3 3. d7; 1. ♜f8+? ♖h7 2. ♜d8 ♜g5 3. ♖d2 ♖g7
- 4) 1. ... ♜g4+ 2. ♖c5 ♜h4 met promotie.
- 5) 1. ♜e3 ♖xe3 2. e7 ♜d1+ 3. ♖c2 ♜d2+ 4. ♖c1 met promotie
- 6) 1. ♜d4 ♖xd4 2. d7 met promotie.
- 7) 1. ... ♜d1+ 2. ♖xd1 exf2 met promotie.
- 8) 1. h6+ ♖g8 2. h7+ ♖g7 3. ♜xf8
- 9) 1. ... ♜b2+ 2. ♖e3 ♜b3+ 3. ♜xb3 a1♜ of 2. ♖d1 ♜b1+
- 10) 1. ♖b4 ♜a1 2. ♜c5+ en 3. ♜a5; 1. ♜c5+?? ♜xc5 met schaak!
- 11) 1. exd6 ♜xe1+ 2. ♖f2 ♜e8 3. dxc7 en 4. d6
- 12) 1. ... ♜c1! gevolgd door 2. ... d2 want 2. ♖e3 gaat niet vanwege 2. ... ♜e1+.

34 Dubbele aanval / Jagen of richten: A

- 1) tekening
- 2) 1. ... ♜c5+ 2. ♖f1 ♖e3+; 2. ♖h1 ♖f2+
- 3) 1. ♖b6+ ♖b8 2. ♖d7+
- 4) 1. ♖c7 en 2. ♖e6+ of 2. ♖xa8
- 5) 1. ... ♖f3+ 2. ♖xg2 ♖d2
- 6) 1. ... ♖c5 en 2. ... ♖d3
- 7) 1. ♜e8+ ♖h7 2. ♜e4+; 1. ♜a8+? ♜d8
- 8) 1. ... ♜e1+ 2. ♖g2 ♜e4+; 1. ... ♜e4+? 2. ♜g2
- 9) 1. ♜c2+ ♖g8 2. ♜c8+
- 10) 1. ♜h5 g6 2. ♜d5
- 11) 1. ♜d5+ ♜f7 2. ♜h5
- 12) 1. ♜a7 en 2. ♜a2+

35 Dubbele aanval / Jagen of richten: B

- 1) 1. ♜e5+ ♖g8 2. ♜d5+.
- 2) 1. ♖f5 ♜f6 2. ♖h6+
- 3) 1. ... ♕b7+ 2. ♖g1 ♖e2+
- 4) 1. ♜b2 ♜d1 2. ♜b4+
- 5) 1. ... ♜d4+ 2. ♜f2 ♜b4
- 6) 1. ... ♜d1+ 2. ♖g2 ♜c2+
- 7) 1. f4 ♜e6 2. ♖g7+
- 8) 1. ... ♜d4+ 2. ♕e3 ♜b2 3. ♜c2 ♜xb5
- 9) 1. ♕e3 (1. ♖c7+ ♖d8 2. ♕e3 ♕xe4+) 1. ... ♜a8 2. ♖c7+
- 10) 1. ... ♖d4 2. ♜e3 ♖e2+
- 11) 1. b4 ♕d4 2. ♜e4+
- 12) 1. ♖c5 ♜e8 (1. ... dxc5 2. ♜d7) 2. ♖a6

37 Koningsaanval / Matbeeld (♜♕): A

- 1) 4 matbeelden
- 2) 4 matbeelden

- 3) 4 matbeelden
- 4) 1. ... ♖xf1+ 2. ♜xf1 ♙d3+
- 5) 1. ♖f3+ ♜h8 2. ♜g6+ hxg6 3. ♖h3#
- 6) 1. ♖xg8+ ♜xg8 2. ♖h8+
- 7) 1. ... ♖xh2+ 2. ♖xh2 ♖xh2+ 3. ♜xh2 ♖h8#
- 8) 1. ♜e7+ ♜h8 2. ♜g6+
- 9) 1. ♖a8+ ♜h7 2. ♖h8+
- 10) 1. ♖a8+ ♜xa8 2. ♙xc7 gxh3 3. ♖a1#
- 11) 1. ♖xd4 ♙xd4 2. ♙xd4 b5 3. ♖h8#
- 12) 1. ♙e6+ ♜b7 2. ♙d5+ ♜a7 3. ♖a8#; 1. ♙d5+ ♖xh8

38 Koningsaanval / Matbeeld (♖♜): B

- 1) 4 matbeelden
- 2) 4 matbeelden
- 3) 4 matbeelden
- 4) 1. ♖xh7+ ♜xh7 2. ♖h3+
- 5) tekening
- 6) tekening
- 7) 1. ♜e7+ ♜h8 2. ♖xh7+
- 8) 1. ♜df7+ ♜h7 2. ♜g5+
- 9) 1. ♖xh6+ ♙xh6 2. ♜g5+ ♜h8 3. ♖h7#
- 10) 1. ♖g6 fxg6 2. ♖xg7+
- 11) 1. ... ♖h3 2. ♖bg1 ♖xh2+
- 12) 1. ♖xg7+ ♜xg7 2. ♖xh6+

39 Koningsaanval / Matbeeld (♙♜): C

- 1) 4 matbeelden
- 2) 4 matbeelden
- 3) 4 matbeelden
- 4) 1. ... ♖b4+ 2. ♜a1 ♖c3+
- 5) 1. ... ♖xg2+ 2. ♜xg2 ♙f3+
- 6) 1. ♖xh7+ ♜xh7 2. ♜g6+
- 7) 1. ♜g6+ ♜h7 2. ♜e5+
- 8) 1. ♖xc7+ ♜xc7 2. ♜d5+
- 9) 1. ... ♖xg2 2. ♜xg2 ♜f4+
- 10) 1. ♜ef6+ gxf6 2. ♙h6+
- 11) 1. ♖f6 gxf6 2. ♜h6+
- 12) 1. ♖g8+ ♜xg8 2. ♜e7+

40 Koningsaanval / Aanval op de rokadestelling: A

- 1) 1. ♙xh7+ ♜h8 2. ♙g6+ ♜g8 3. ♖h7+ ♜f8 4. ♖xf7#
- 2) 1. ♖g7+ ♙xg7 2. ♙xg7+ ♜g8 3. ♙f6#
- 3) 1. ♖g7+ ♙xg7 2. ♖d8+ ♙f8 3. ♖xf8#
- 4) 1. ♙h6+ ♜xh6 2. ♖f6+ ♜h5 3. g4#
- 5) 1. ♖g3 ♖g8 2. ♖c3+
- 6) 1. ♖f4 exf4 2. gxf4 en 3. ♖g1
- 7) 1. ... ♜g3 2. ♜g1 ♖g2+ 3. ♖xg2 ♜h3#
- 8) 1. ♙f6
- 9) 1. ♜g4 fxg4 2. ♙xh7+ en verder als 1.
- 10) 1. ♖h6 ♖e7 (dekt f7 - zie 1) 2. ♖xh7+ ♜f8 3. ♖h8#
- 11) 1. ♖xf7 ♜xf7 2. ♖g8+ ♖xg8 3. ♜xf7#
- 12) 1. ♖g4+ ♜h8 2. ♖h4

41 Koningsaanval / Aanval op de rokadestelling: B

- 1) 1. ♖f6+ gxf6 2. ♗g3+ ♕h8 3. ♙xf6#
- 2) 1. ♗xh7+ ♖xh7 (1. ... ♕xh7 2. ♖h5#) 2. ♖g8+
- 3) 1. ♖g6+ hxg6 2. ♗h6+ ♙h7 3. ♗xg7#
- 4) 1. ♖e7+ ♕h8 2. ♖xh7+ ♕xh7 (2. ... ♖xh7 3. ♖g6#) 3. ♗h1#
- 5) 1. ♖g6+ fxg6 2. ♗xh7+ ♕xh7 3. ♖h4#
- 6) 1. ♖h6+ gxh6 2. ♗xf6; 1. ... ♕h8 2. ♗xf6!; 2. ♙xf6? exf3
- 7) tekening
- 8) tekening
- 9) 1. ♗h5 ♙h4 (1. ... gxh5 2. ♖g3+) 2. ♗xh7+ ♕xh7 3. ♖xh4+ ♕g8 4. ♖h8#
- 10) 1. ♗g6 hxg5 (1. ... fxg6 2. ♖e7+ ♕h8 3. ♖xg6+) 2. hxg5 fxg6 3. ♖e7#
- 11) 1. ♗xh7+ ♕xh7 2. ♖h5+ ♕g7 3. ♙h6+ ♕h8 4. ♙f8#
- 12) 1. ♗c7+ ♕a7 2. ♗xb7+ ♕xb7 3. ♖b3+ ♕a7 4. ♖c7#

42 Koningsaanval / Aanval op de rokadestelling: C

- 1) 1. ... ♖e2+ 2. ♖xe2 ♖f4
- 2) 1. ♗xg7+ ♕xg7 2. ♖h8! en 3. ♖1h7#
- 3) 1. ♖e8 ♗xe8 2. ♗xf6+; 1. ... ♙c4 2. ♗g7#
- 4) 1. ♗h6 ♖g8 2. ♖e8 ♗xe8 3. ♗f6+
- 5) 1. ♖f6+ ♙xf6 2. ♙d3
- 6) 1. ♖f5 fxg5 2. ♖e7#
- 7) 1. ♖e7 ♖xe7 2. ♗xf8#; 1. ... ♙xe7 2. ♗xh7#
- 8) 1. ♙xh7+ ♖xh7 2. ♗xf7+ ♕h8 3. ♖g6#
- 9) 1. ♖g3+ ♕h8 2. ♖e4; 1. ♖e4? ♗g7
- 10) 1. ♖f5 en 2. ♗h6
- 11) 1. ♖xd7 ♙xd7 2. ♖f6+ ♕f8 3. ♖d5
- 12) 1. ♗f6 ♙xf6 (anders 2. ♖h8+) 2. gx6 en 3. ♖h8#

44 Tactiek / Zevende rij: A

- 1) 1. ♗f1+ ♕e8 2. ♗b5+ ♕f8 3. ♗xc5+
- 2) 1. ♖b7+ ♕a8 2. ♗xc8+ ♖xc8 3. ♖xa7+ ♕b8 4. ♖hg7#
- 3) 1. ♖a7+ (1. a6 ♙g1) 1. ... ♕b8 2. ♖cb7+ (2. a6) 2. ... ♕c8 3. a6
- 4) 1. ... ♖xb2 2. ♗xa8+ ♕e7
- 5) 1. ♗f7 ♖g6 2. ♗h7#
- 6) 1. ... ♗xe4+ (1. ... ♖f3? 2. ♗xh7#) 2. ♖xe4 ♖f3
- 7) 1. ♖f6+ ♕h8 (1. ... gx6 2. ♗e6+ ♕h8 3. ♗xf6+; 1. ♗xh6? b1♗!) 2. ♗xh6+
- 8) 1. ... ♖g2 (1. ... ♖f2+ 2. ♕g1 ♖g2+ 3. ♕h1 ♖h2+ 4. ♕g1 ♖bg2+ 5. ♕f1 ♖f2+ 6. ♕g1=) 2. a8♗
♖bf2+ 3. ♕e1 ♖g1#
- 9) 1. ... ♖f3 2. gx6 ♖d2
- 10) 1. ♗xg6 fxg6 2. ♖xg7+ ♕h8 3. ♖h7+ ♕g8 4. ♖ag7#
- 11) 1. ♗xf4+ ♖xf4 2. ♖cf7+ ♕e8 3. ♖g8#
- 12) 1. ♖xb7+ ♕a8 2. ♖a7+ (2. ♗xb6? ♖d1#) 2. ... ♕b8 3. ♗xb6+

45 Tactiek / Zevende rij: B

- 1) 1. ♖f7 ♗xh3 2. ♖cxc7+ ♕b8 3. ♖b7+ ♕c8 4. ♖fc7#
- 2) 1. ♖g7+ ♕h8 2. ♖f8 (dreigt 3. ♖g6#) 2. ... ♖xf8 3. ♖h7+ ♕g8 4. ♖cg7#
- 3) 1. ♖f6 ♙g7 (1. ... ♖a7 2. ♖xh7+) 2. ♗h6
- 4) 1. ♖c8 ♖d8 2. ♖1c7
- 5) 1. ♗e8 ♗xe8 (1. ... ♗xd7 2. ♖xf6+) 2. ♖xf6+ ♕h8 3. ♖xh7#
- 6) 1. ♖c7+ ♕d8 2. ♖h7 ♗xh7 (2. ... ♗c6 3. ♖a8+ ♗xa8 4. ♖h8+; 2. ... ♗d6+ 3. ♖d2) 3. ♖a8+ ♕c7
4. ♖a7+
- 7) 1. c8♗ ♖xc8 2. ♗b7
- 8) tekening

9) tekening

- 10) 1. ♖d7 (dreigt 2. ♜f8+)
- 11) 1. ... ♗g3 2. ♜f2 ♜xf2 3. ♜xg3 ♜xf4
- 12) 1. ♜c7 ♘e4 2. ♘g3

47 Eindspelstrategie / Pionneneindspel: A

- 1) 1. h4 ♗d4 2. f6 (obstakel neerzetten zodat de zwarte koning buiten het vierkant van de h-pion blijft)
- 2) 1. a4 ♗c5 2. a5 (de pionnen houden de koning in be-dwang; wit slaat op h3 en nadert met zijn koning)
- 3) 1. g3 g5 2. g4 ♗c6 3. ♗xc4; 1. g4? g5 (werken met tempodwang)
- 4) 1. a5 bxa5 2. ♗d2 ♗b3 3. ♗c1 (sleutelvelden verleggen door zwart een randpion te bezorgen)
- 5) 1. ... ♗b8; 1. ... b5 2. axb6 met remise (eerst koning activeren)
- 6) 1. ... b6 2. ♗f3 a6 (kandidaat vrijpion voorop)
- 7) 1. ... ♗c3 2. a4 ♗xd4 3. ♗e6 ♗c5 4. ♗e5 met remise (eerst vijandelijke koning afhouden)
- 8) 1. ... g5+ 2. hxg5 ♗g6 (eerst witte pionnenstructuur verzwakken)
- 9) 1. ... a6 2. ♗d2 ♗b3 (koning activeren maar eerst b5 voorkomen)
- 10) 1. ... f5 (zwart moet zijn koning activeren maar hij moet eerst voorkomen dat wit met e4 de activiteit van de koning voorkomt)
- 11) 1. ... f4 2. ♗c4 ♗g6 (koning activeren; eerst 1. ... ♗g6 wint niet na 2. g3)
- 12) 1. ... h4 (1. ... ♗g4 2. ♗h6 ♗xg3 3. ♗xh5) 2. gxh4 h5 (witte koning afhouden)

48 Toets / Mix: G

- 1) 1. ♖b8+ ♗h7 2. ♖b1+ (dubbele aanval: jagen)
- 2) 1. ♗e6 ♘xe3 2. ♗xd8+ (aftrekaanval)
- 3) 1. ... ♜xc3 2. ♜xa2 ♜f3+ ('zevende' rij)
- 4) 1. ♖g1+ ♗f8 2. ♖c1 (dubbele aanval: richten)
- 5) 1. ♜g1+ ♗h8 2. ♖xh7+ ♗xh7 3. ♜h4# (mat door toegang)
- 6) 1. ♜c7+ ♗g6 2. ♖d1 (dubbele aanval: jagen)
- 7) 1. ... ♜e2 2. ♖xb6 ♜xg2+; 2. ♜xg5 ♜xf2 3. ♜xf2 hxg5 ('zevende' rij)
- 8) 1. ♖g6 (1. ♜xg7+ ♗xg7 2. ♖g4+ ♗h7 3. ♖xf4 dxc3) 1. ... ♖e5 2. f6 (koningsaanval)
- 9) 1. ♜g4+ fxg4 2. ♖g6+ ♗h8 3. ♖h7# (koningsaanval - toegang)
- 10) 1. h3 ♗h6 2. ♖e4 (dubbele aanval: uitschakelen verdediging)
- 11) 1. ... ♖xg2+ 2. ♜xg2 ♜dxg2+ 3. ♗h1 ♜g1+ ('zevende' rij)
- 12) 1. ♖h5 ♗c6 2. ♖h2+ (dubbele aanval: richten)

49 Toets / Mix: H

- 1) 1. ♜a8+ ♘d8 2. ♜xd8+ ♗xd8 3. ♗xf7+ (dubbele aanval: lokken)
- 2) tekening
- 3) 1. ♘f8 ♜xf8 2. ♗e7# (mat)
- 4) 1. e4 ♘xe4 2. ♖b1 (kopstuk neerzetten)
- 5) 1. ♜xf6 ♖xf6 2. ♖c2; 1. ♖c2? ♜c4 (dubbele aanval: uitschakelen verdediging)
- 6) 1. ♖xg6+ hxg6 2. ♗f6+ ♗g7 3. ♜h7# (koningsaanval - toegang)
- 7) 1. d6 ♘d6 2. ♖d2 (dubbele aanval: lokken)
- 8) 1. ♜f6 ♖xe5 2. ♖xh6+; 2. ♜h6+? ♗g8 (koningsaanval)
- 9) 1. ... ♖xh2+ 2. ♗xh2 (2. ♗f1 ♖h1+ 3. ♗e2 ♖xg2+ 4. ♗e1 ♖f2#) 2. ... ♗f3+ 3. ♗h1 ♗f2# (dubbelschaak: lokken)
- 10) 1. ... ♜c4 2. ♜xc4 ♖xb7 (AGS 2x, kruispenning)
- 11) 1. ♘g6+ ♗e6 2. ♖g8+ ♗d7 3. ♘f5+ (magneet)
- 12) 1. ... ♘xf2+ 2. ♗xf2 ♗xe4+; 2. ♖xf2 ♗d3+ (dubbele aanval: lokken)

51 Dubbele aanval / Ruimen: A

- 1) 1. ♗xc6 ♜xc6 2. ♖d4+
- 2) 1. ♖a8+ ♗h7 2. ♗f3
- 3) 1. ... ♗xf3+ 2. gxf3 ♖d4+

- 4) 1. g5 ♖g7 2. ♖h3+; 1. ♖h3+? ♗g8 2. g5 ♗f5
- 5) 1. ♗xd5 ♗xd5 2. ♗c6
- 6) 1. ♖xf5 ♖xf5 2. ♗e6+
- 7) 1. ... ♖xf3+ 2. ♗xf3 ♗e3+
- 8) 1. ... ♗f5 2. ♖f3 ♖b8+; 1. ... ♖b8? 2. ♗e5
- 9) 1. ♖xc3 bxc3 2. g4
- 10) 1. e6 fxe6 2. ♖c3; 1. ♖c3? ♗b4
- 11) 1. ... ♗b3 2. ♖c1 ♗c4
- 12) 1. ... b3 2. axb3 ♗b4

52 Dubbele aanval / Röntgen: A

- 1) 1. ♖xh3 ♖xh3 2. ♖xg8+
- 2) 1. ♖g3+ ♗c8 2. ♗g5 ♖g6 3. ♗xd8
- 3) 1. ... d4 2. ♗xd4 ♗d5+
- 4) 1. ... f5 2. ♗d2 ♗b4
- 5) 1. ... ♗e7 2. ♖g3 ♗h4
- 6) 1. ... ♖b1 2. ♖xb1 ♖h1+
- 7) 1. ... ♗c6+ 2. ♗xc6 ♖b1+
- 8) 1. ... ♗xd5 2. exd5 ♖c3
- 9) 1. ... g5 2. ♖xg5 ♗e7 en 3. ... ♗xh4
- 10) 1. ♗f5 ♖e5 2. ♖a5+
- 11) 1. ♖f6+ exf6 2. ♖h7+
- 12) 1. ... c6 2. ♖c4 ♖c1+ 3. ♗f2 ♖xh1

53 Dubbele aanval / Mix: A

- 1) tekening
- 2) tekening
- 3) 1. ... ♖d6+ 2. ♗b2 ♖h2+
- 4) 1. f4+ exf3ep+ 2. ♗xf3+
- 5) 1. ♖d8
- 6) 1. ♖xc8 ♖xc8 2. ♗d7+
- 7) 1. ... ♖d2 2. ♖xd2 ♗h3+
- 8) 1. ♖g8+ ♗xg8 2. ♗e6+
- 9) 1. ... ♗g4
- 10) 1. ... ♗e7 2. ♖f4 ♗d5+
- 11) 1. ... c5 2. ♗f3 ♗f5
- 12) 1. ... a5 2. ♗xe7 (2. ♗c5 b6 3. ♗xe7 ♖e8) 2. ... ♖e8 3. ♗f4 ♖xe7

54 Dubbele aanval / Mix: B

- 1) 1. ... ♖d1+ 2. ♗e2 ♖e1+
- 2) 1. ♗f6+ ♗g7 2. ♗d7
- 3) 1. ♗d5 exd5 2. ♖xc6+ ♗d8 3. ♖xa8+
- 4) 1. ... e5 2. ♗xc6 ♗xc6 3. ♗xe5 ♗xe4+
- 5) 1. ♖g3+ ♗xf6 2. ♖h4+
- 6) 1. ... ♗xc3 2. bxc3 ♖d5 3. ♗xe7 ♖xb5
- 7) 1. ... ♖c6 2. f3 ♖b5
- 8) 1. ♖xe7+ ♗xe7 2. d6+
- 9) 1. ♗g8
- 10) 1. ... c5 2. ♗f3 (2. ♗f4 cxd4) 2. ... c4
- 11) 1. ... ♗g5+ 2. ♗b1 ♖d8
- 12) 1. ♗e7 ♖xd1 2. ♗xd1

56 Eindspel / Dame tegen pion: A

- 1) 1. ♖e1 (dame komt op het promotieveld)
- 2) 1. ... ♔c2 ($\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ vanwege randpion; de witte koning staat te ver weg)
- 3) 1. ♔g3 (1. ♖xd2 pat)
- 4) 1. ♖a6 (dame komt op het promotieveld)
- 5) 1. ♖e5 ♔b3 2. ♔f5 c2 3. ♖a1 (dame komt op het promotieveld of de pion komt niet op de tweede rij)
- 6) 1. ♔b3 c1 ♖ 2. ♖h7+ ♔a1 3. ♖a7+ (de witte koning staat dicht genoeg bij de pion)
- 7) 1. ... ♔b2 (koning moet naar de hoek)
- 8) tekening
- 9) tekening
- 10) 1. ♔b4 ♔b2 2. ♔a4+ (de witte koning staat dicht genoeg bij de pion)
- 11) 1. ♔f4 f1 ♖+ 2. ♔g3 (de witte koning staat dicht genoeg bij de pion)
- 12) 1. ♖b3 of 1. ♖a1+ (zwarte koning uit de hoek houden)